

EDINOST

izhaja dnevno na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

"Edinost" stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 5.—; 4.50
za četr leta 1.50; 2.25
Posamezne številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov.,
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne izira.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega družtva za Primorsko.

V edinost je ...

Občni zbor

tržaške možke podružnice družbe sv. Cirila in Metoda dne 7. aprila 1889.
(Dalje).

Iz poročila posnemamo nastopne, zanimljive podatke:

Preteklo leto bilo je za našo družnico burnejše, nego bi si je mogel misliti največji črnoglednež. V baš pretekli dobi imeli smo toliko in tako trdih bojev, premagati nam je bilo toliko zarezek, kolikor nam jih znajo staviti le v Trstu naši nasprotniki. In vendar stopamo z veselim obrazom pred vas, kajti dosegli smo tudi v tem burnem letu lepih uspehov. — Toda sodba o tem gre Vam!

Na lanskem občnem zboru dne 29. aprila 1888 bilo je izvoljeno nastopno načelništvo: prvomestnik g. Mate Mandić namestnik g. Ivan Bunc, zapisnikar g. L. Furlani, namestnik g. Lovro Žvab, blagajnik g. Srečko Bartelj, namestnik g. Fran Žitko. Novemu načelništvu je bila glavna skrb izvršiti na občnem zboru dano mu naročilo ter pregovoriti glavno vodstvo v Ljubljani, da osnuje ob družbenih troških slovensko šolo v Trstu, za katero se tržaški Slovenci uže toliko časa bore. Na glavni skupščini družbe sv. Cirila in Metoda, ki je bila dne 29. julija l. l. v Ptuj, potegnil se je naš prvomestnik g. M. Mandić za slovensko šolo v Trstu in skupščina nam je prošnjo uslušala ter nam šolo dovolila. Vodstvo nam je z dopisom od 20. julija l. l. dalo pismeno dovoljenje in nalog, storiti vse potrebne korake, da se šola še oktobra meseca l. l. odpre. Načelništvo je napelo vse svoje moći, da v tej kratkej dobi stori vse, kar je v to svrhu bilo potrebno. Najprej je bilo treba najti primerno stanovanje. Za I. razred smo izbrali one prostore, v katerih je bilo do tedaj zabišče, za to pa je bilo treba poiskati nov stan. Dobili smo ga v istej hiši. Pozvali smo magistratsko komisijo, da si ogleda

izbrane prostore ter se izreče, ali se dajo preustrojiti v šolske sobe. Ko je bila komisija dvakrat gori, izjavila je še le, da se dajo pripraviti šolske sobe v ogledanih stanovanjih ter načelništvo naročila, kako treba vse v ta namen predelati. Nove tu so začele sitnosti s hišnim gospodarjem, ki je zahteval razne odškodnine in jamstva od nas, predno je podpisal pogodbo. V tem času je vodstvo v Ljubljani razpisalo učiteljsko službo ter učnjo na tukajšnji c. kr. deželni šolski svet, da nam dovoli odpreti v Trstu privatno slovensko šolo. Konec avgusta meseca dobili smo dovoljenje odpreti šolo, ako smo zadostili prej zahtevam točke 1 do 4 § 70 šolskega zakona izva 14. maja 1869. leta. Ker je bilo načelništvo v tem času nakupilo uže vsa učila in kar je bilo za I. razred potrebno, začelo je upisovati otroke. Komaj je sl. magistrat to izvedel, nam upisovanje prepove, češ, da nimamo še definitivnega učitelja. Načelništvo uloži proti temu rekurs na c. kr. deželni šolski svet ter upisuje dalje. V tem je vodstvo imenovalo učiteljem g. Ivana Nekermana dne 26. septembra l. l. ter se ob enem obrnilo na prečastito tržaško škofijstvo s prošnjo, naj nam da učitelja za versto. S tem je bilo ustrezeno zahtevam § 70 omenjenega šolskega zakona; javili smo to c. kr. deželnemu šolskemu svetu s pristavkom, da začetkom oktobra prične na našej šoli redni pouk. Z odlokom c. kr. namestništva izva 4. oktobra l. l. št. 15880 dobila je družba sv. Cirila in Metoda dovoljenje odpreti enorazredno osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom, ob enem pa tudi naročilo, da naš učitelj g. Ivan Nekerman še letos položi učiteljski izpit. Po tolikih pripravah in prošnjah je bila naposled odprta naša šola dne 15. oktobra l. l. Načelništvo je mislilo, da je sedaj vse prestano in da pojde takoj težko pričeta stvar svojo redno pot,

ne da bi je kdo oviral. A motili smo se, sedaj so še le začele prave sitnosti.

(Konec prih.)

Občni zbor

del. podp. družtva dne 14. aprila 1889.

Najmočnejše slovensko družtvo v Trstu, t. j. "delalsko podporno družtvo" imelo je letosni svoj redni občni zbor dne 14. t. m. v velikej dvorani družtva "Austria". Na odborov poziv snidlo se je okolo 300 članov. Predsednik, g. M. Mandić, odprl je zborovanje po 5 uri s pozdravom navzočih družabnikov in družabnic. V uvodnem svojem govoru konstatoval je s posebno radostjo, da so se v teknu zadnjega družvenega upravnega leta članovi jako točno ravnali po toplej preporoki, katero je polagal vsem družbenikom na srce o priliki občnega zборa dne 13. marca 1888., to je: na vajemno delovanje v prospeh družtva in mejskevno slago, mir i ljubezen. Plod tega ravnjanja pokazal se je v vsestranskem napredku družvenem, kajti smelo se more trditi, da je družtvo napredovalo duševno in gmotno v zadnjem letu tako, kakor še nikdar prej. Zasluga zato je v prvej vrsti posameznih družabnikov, ki so s celokupnem delovanjem do kazali živo svoje zanimanje za prospeh in blagor svojega družtva.

Spominja zatem zbor na težek udarec, kateri je zadel družtvo vsled smrti visokega družvenega pokrovitelja, cesarjeviča Rudolfa, mogočni pokrovitelj našega družtva, katerega smrt je za družtvo neprecenljive izgube.

Konečno predstavi zboru navzočega vladnega zastopnika g. svetnika Vidica, katerega pozdravlja vsi z živio-klicem in zatem povabi tajnika gosp. Vekoslava Kalistra, da prečita družtveno kroniko.

Bi jo skoro "vprašal". Let je imel tedaj nekaj preko pet križev. Boljši del njegovih možganov in s temi tudi razumnost njegova stala je v opoziciji: premlada je; desnica pa je trdila: če je mlada, pa je učena in ljubezna. Župan si je mislil že: in pa lepa.

Tako jo je motril uže nekaj nedelj in praznikov stopaje s kopo starešin od maše proti svojem domu. Svojih sklepov ni razodel nikomur.

Začel se je boljše oblačiti in zahajati h Kotniku. . .

IV.

Mladi Primac je vrlo napredoval v širjenju narodne ideje pri svojih domaćinah. Sosedje so ga imenovali obično Primac "gospod" a tudi Primac "Slovence". Radi so zahajali v bralno sobo poslušat novosti in dobrih nasvetov, kakor tudi za to, da so se kratkočasili v prijetni družbi, pogovarjajo se o tem in onem. Zahajal je tja tudi stari Kotnik, namenjeni last županu Grogi; zahajala pa je tja tudi gospica "Nani", njegova hči. Bila je devetnajstletno brdko dekle. Tri leta bila je uže doma, odkar se je vrnila iz šole v samostanu. Njena prikazen bila je vskemu ljuba, vendar bolj mladoženjem kot starem; hrepnela so po nji mladenička

Vsi dopisi se pošljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglas in oznanila se račune po 7 nov. vrstica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Pošlana, javne zahvale, smrtnice itd. se račune po pogodbah.

Naročnina, reklamacije in inserate prejsega upravnštva v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poština.

V prvej vrsti oddolži se svoje dolžnosti s imenom životopisa pokojnega družtvenega pokrovitelja cesarjeviča Rudolfa in potem preide na družtveno zgodovino, omenjajoč nastopne, najvažnejše točke:

V tem letu je družtvo v gmotnem oziru posebno dobro napredovalo; to se lahko razvidi iz poročila denarničarjevega, katero nam izkazuje čisti prebitek koncem leta 1888. za dve tisoči goldinarjev.

Opomniti se mora, da je bilo skoro kroz vse leto na tabli ubeleženo od 25 do 35 bolnikov, torej skoro za 20% več kakor preteklo leto. Tudi v socijalnem in drugem oziru razvijalo se je družtvo pravilno.

K tej veselj vesti moramo žalibog tudi v letošnjem poročilu dodati drugo črno, žalostno. Dne 30. januvarja t. l. umrl je nanagloma prejasni cesarjevič Rudolf, mogočni pokrovitelj našega družtva, katerega smrt je za družtvo neprecenljive izgube.

Tukaj naj sledijo važnejši momenti iz družtvenega gibanja tekomo preteklega in v začetku tekočega leta:

Kakor uže zgoraj omenjeno, bilo je naše družtvo v gmotnem oziru precej srečno. Dražtvena gotovina se je to leto pomnožila za 2149 gld. 22 kr., tako, da iznasa vsa družtvena gotovina koncem 1888. leta 15.815 gld. 09 kr. Vsega premoženja pa je 19.239 gld. 76 kr.

Iz navedenih številk je razvidno, da je družtvo lepo napredovalo in da se bode gmotni družtveni vspah tem bolje pokazal, ako bodo naši družabniki bolj zavdani in čembolj bodo umevali vzajemnost ter gledali na splošno družtveno korist.

Glede sprejemanja novih udov v družtvo je postopal odbor strogo. Sprejemal je le takšne družtvenike, o kajih se je natančno prepričal, da so dobrega obnašanja ter da bodo spolnovali svoje družtvene dolžnosti.

jesensko noč. Tiho stopata drug tik družega, kakor da ste oba istih misli. — Da vendar pretrga molk, spregovori on:

"Kaj ne gospica, lep večer je to?"

"Da, gospod, prav prijazen večer." — Končala pa je s tako težo na poslednjih zlogih, kakor da izvestno pričakuje nadaljevanja. — Anton ni bil v občevanji s krasnim spolom baš novinec, zato nastavi:

"Taka noč je polna poezije in neke tajne dobrodejne čarobnosti. Človeku je tako dobro pri srci, ko gleda srebrno meščino. Zdi se mu, kakor da se ta čarobni svit popolnoma strinja z obližjem njegovega srca. Neka sladka zadovoljnost ga obvladuje."

"Da, lepo govorite, prav lepo, kdor je uže sam čutil te bajnosti in čarobnosti, o kajih govorite, res mora mu dokaj dobro deti čar take noči."

"Dvomim, da bi Vas bil prav umel, gospica. Čut lepote biva pač v vsakem srci."

"Samo da ni v vsakem enako razvit," dostavlja ona nekako lakonično.

"Hotelji ste, menim reči: Kdor čuti v srci tudi kaj družega, užvišenejšega, oni ve še prav ceniti romantiko takih večerov!"

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Sprememba v Kurji Vasi.

Spisal Ivo Trošt.

(Dalje.)

Bog koji ne plačuje vsake sobote, rekali so Kurjevačani, pogledal je Grgo in vzel k sebi soprogo njegovo. Nekaj časa je tako samčeval; spomnil pa se je Stvarnikovih besed: "Človeku ni dobro samemu biti." Začel se je i on necega večera na ognjišči raztezati, zdehati in premišljevati naprej in nazaj, slednjic je sklenil se zopet ženiti. To pa je bila zanj, za "župana" težka stvar. Če se on ženi, zdelo se mu je skoraj tako, kakor da si zbira cesar svojo bodočo soprogo; njegova nevesta mora vsestranski ugajati. In temu principu se Grga ni udaljil.

V čast Kurjevačanom moram reči, da se še dandanes ponašajo — in to v popolnem pravu — s svojimi dekleti. Lepe so in pridne, a tudi ne brez evenka. Da, celo izobražena gospodična Ančika Kotnikova deklamovala je tedaj, ko je bil Grga udovec. Župan jo je vselej opazoval, ko je stopala sama ali z domačo deklo ob nedeljah iz cerkve. Ni se dolgo branil v glavo mu sileči prijetni misli, da

sreca, a tudi Grga je uže mislil, da jo ima kakor doma. — Ančika bila je bolj majhne postave, a ne premajhna. Mali pa pravilno okrogli obrazek, kostanjevi mehki lasje spominjali so nehotne na slovečno sliko nebeške device "Madonna della Sedia". Osobite črni očesci z dolgimi tretpalnicami, pravim nakitom, morali ste očarati vsakoga. Občevala je z ljudmi preprosto, ljubezivo in prijazno. Čutila je predobro, da je nizkega rodu, ali ta čut je ni poniževal, temveč navdajal z nekim ponosom, kar ji je nujalo še večjo dražest.

V Kurji Vasi, premda doma, ni imela svoji naobraženosti primerne druščine. Z odkritosrečno prijaznostjo sprejemala je mladega Prima, kadar je prihajal k njim v pohode. Jako spretno znal se je sukati okoli nje. Seznanila sta se bila z novo nek večer v bralnej sobi, kajti poznala sta se uže od mladih nog, toda v teku let sta se, kar je samo ob sebi umevno, drug drugemu odtujila. Anton jo je od te dobe spremljeval domov, dasi je šla z njim služkinja.

Kake tri tedne potem, ko se je Anton upoznal s Kotnikovo, spremjal jo je kakor navadno domov. Služnica je "slučajno" odšla naprej in tem ugodila valjda sebi in onima. Mesec je prijazno svetil v tihu

Preteklo leto sprejelo se je v družtro 96 družabnikov in 22 družabnic; izbrisal pa je odbor radi neplačanih tednih 53 družabnikov in 26 družabnic. Umrlo je 1888. leta 6. družabnikov in 1 družabnica, in sicer družabniki: Šelan Franjo, Ban Ivan, Mahnič Franjo, Hrovatin Jakob, Černivec Janez, Krašnja Franjo in družabnica: Mirk Marijana. Bog jim daj večni mir in pokoj!

Rodbinam umrlih udov plačalo je družtro za pogrebščino 180 gld.

Koncem leta imelo je družtro jednega častnega uda, 8 ustanovnikov, 36 podpornikov, 905 rednih možkih in 173 ženskih udov.

(Dalje prih.)

Govor drž. posl. Pfeiferja.

v državnozborskej seji dné 3. t. m.

Obravnava o budgetu finančnega ministerstva daje mi povod, da pri postavki "Stroški davčnih eksekucij" spregovorim o tako imenovanih "opominjalnih pristojbinah".

To so najhujši davek, ker zadevajo prvič najrevnejše ljudi, ki dakov ne morejo plačevati točno in drugič, ker so neizrečeno visoke — prava kazan za uboštvo.

Če davkoplăčevalce ne plača davka o pravem času, se to ne zgodi iz upornosti temveč zaradi tega, ker še za najpotrebnje stvari, za kruh in sol nema denarja.

Seveda mora finančni erar gledati, da davki redno dohajajo; pa zaradi tega revščine tacega uboščeka ne sme v to porabiti, da jo naredi za nov vir dohodkov; to ni dostojno države in sploh nečloveko-ljubno; to je drakonična ostrost.

Po "Sestavi propisov za prisilno postopanje pri izterjevanji dakov", katero je izdalo misterstvo leta 1878. znaša opominalna pristojbina 5 kr. na dan prvi teden in 10 kr. na dan drugi teden, od kar se je dostavil opominjevalni list, zatorej v 14 dneh 1 gld. 5 kr. in ker se davki izterjavajo štirikrat na leto, v letu štirikrat 1 gld. 5 kr. — 4 gold. 20 kr. in to brez ozira na to, koliko je dafka na dolgu.

Še le, ko so narodni zastopniki v državnem zboru in raznih deželnih zborih energično pobijali te neizmerno visoke pristojbine, je finančna uprava dovolila olajšanja, l. 1882. je znižala opominjalne pristojbine na najvišji znesek 10 kr. za četrletje, za one davkoplăčevalce kateri na leto neso več nego 5 gld. na davkih in prikladah dolžni in hkrat za vse davkoplăčevalce ponižala pristojbino za rubežen.

L. 1883. so se opominjalne pristojbine še dalje zmanjšale na znesek 10 kr. pri vseh davkoplăčevalcih, ki na leto niso dolžni več nego 20 gold. dakov, če so za tekoče davke ne pa za ostanke minulega leta.

Te ugodnosti so pa vender zavisne od sledenih pogojev:

1. Da prijemki iz eksekucijskih pristojbin popolnoma pokrijejo tekoče eksekucijске troške;

2. da so izključeni od te olajšave oni davkoplăčevalci, pri katerih se morajo zastanki več nego jednega leta izterjati;

3. te olajšave se takoj odpravijo v vsakem davčnem okraju, če bi se vsled njih davčni zaostanki pomnožili, ne da bi se bilo dovolilo počakanje za davke vsled elementarnih nezgod.

Kakor tudi te olajšave ugajajo malemu davkoplăčevalcu, a tiči vender krivica v tem, da pojedincu vselej ni mogoče, da bi jih bil deležen, ker posamičnik ne more zabraniti, da ne bi eksekucijski troški celega okraja bili večji nego prijemki, tako, da morajo biti najrevnejši okraji izključeni od te dobrote, v drugem slučaju pa gospodarsko nazadovanje, slaba kupčija, ogerska konkurenca, židovsko vino, prepoved semnjev itd., kakor pri nas na Kranjskem zaradi epidemij, lahko prouzroče, da jih jako mnogo ne more plačati davka, v tretjem slučaju pa kaka tovarna napove-

konkurz ali pa začasno ustavi delo ter ostane davku na dolgu, ki še dalje teko, ali pa kak veleposestnik ne plača davkov in potem mora celo občina — kjer je tovarna, veleposestvo — plačevati navadne, ne ponižane pristojbine.

Te olajšave, gospoda moja, dovoliti bi se morale brezpogojno in bi ne smel biti zanje merodajen ves davčni okraj in bi morale veljati za vse davčne vrste, ne pa tako kakor sedaj, ko ne veljajo pri kolekhi, taksah, neposrednih in percentualnih pristojbinah.

Pri tej priložnosti opozoril bi na novo ne baš neznačno postavko dohodkov, ki se opira na določbo § 2. zakona z dne 23. maja 1883. drž. zakona št. 82; izvrše se namreč uradnim potom zemljeknjižni upisi, katerim podlage so se dognale v teku kake zapuščinske obravnave, če udeleženci sami ne prosijo in potrebeni prepisi listin za zbirko listin in obveščenje pristojbine odmerjajočega urada napravijo se uradnim potom, če stranka o pravem času ne predloži listin, za kar se zahteva dvojna pristojbina, in posledica temu je, da davčni urad s plačilnim nalogom predpiše stranki dvojne prepisne pristojbine v znesku 2 gl., če se jedna, 4 gl., če sta se 2 listini prepisali. Če stranka ne plača v tridesetih dneh, se opominja z opominjalnim listkom in proti tej opominjalni pristojbini 1 gl. 5 kr., brez ozira na visokost zneska.

(Dobro! Dobro! na desnici.)

Če davkoplăčevalce ne plača davka o pravem času, se to ne zgodi iz upornosti temveč zaradi tega, ker še za najpotrebnje stvari, za kruh in sol nema denarja.

Seveda mora finančni erar gledati, da davki redno dohajajo; pa zaradi tega revščine tacega uboščeka ne sme v to porabiti, da jo naredi za nov vir dohodkov; to ni dostojno države in sploh nečloveko-ljubno; to je drakonična ostrost.

Po "Sestavi propisov za prisilno postopanje pri izterjevanji dakov", katero je izdalo misterstvo leta 1878. znaša opominalna pristojbina 5 kr. na dan prvi teden in 10 kr. na dan drugi teden, od kar se je dostavil opominjevalni list, zatorej v 14 dneh 1 gld. 5 kr. in ker se davki izterjavajo štirikrat na leto, v letu štirikrat 1 gld. 5 kr. — 4 gold. 20 kr. in to brez ozira na to, koliko je dafka na dolgu.

Omenjeno olajšanje dovolilo se je, kakor uže rečeno, le za direktne davke — zemljiški davek, prihodninski in pridobninski davek, — glede taks, kolkovnih in percentualnih pristojbin je pa ostalo pri starej ostrosti. Mari ni nečuvno, če mora kdo plačati celo opominjalno pristojbino, ker je za kak kolek 10 kr. ali pa kake pristojbine 2 gl. dolžan? (Tako je! na desnici.) In tako se godi v resnici.

Vsem civilnopravnem izvrševanju ni nič podobnega tem opominjalnim pristojbinam; iz tega sledi, kako krivična je ta pristojbina; je pa tudi ravno tako neopravičena kakor krivična.

(Konec prih.)

Omenjeno olajšanje dovolilo se je, kakor uže rečeno, le za direktne davke — zemljiški davek, prihodninski in pridobninski davek, — glede taks, kolkovnih in percentualnih pristojbin je pa ostalo pri starej ostrosti. Mari ni nečuvno, če mora kdo plačati celo opominjalno pristojbino, ker je za kak kolek 10 kr. ali pa kake pristojbine 2 gl. dolžan? (Tako je! na desnici.) In tako se godi v resnici.

S sledenim slučajem hočem označiti njegovo delovanje, kar se tiče ustopine.

Skoro bode dve leti tega, kar so prišli visoki angleški gostje z eskadro v Trst. Hoteli so obiskati jamo. Marljivi okrajni glavar, ki bi morda rad dobil kak reditelj je v Trst, povabil visoke goste, naročil pri lastniku "Adelsbergerhof-a" — velicega hotela, ki je gotovo marsikateremu izmed vas znan, — obed primeren visokim gostom. Družba se je tako čudila gostoljubnosti okrajnega glavarja, toda moral si je dati dopasti, ker je okrajni glavar odločno izjavil, da ne vsprejme nikacega plačila. Okrajni glavar moral je nazadnje misliti na plačilo računa — bilo je kacih 800 gld. On pa ni vedel prav, kdo naj plača, storil je par zanimivih potov, pa brez uspeha; nazadnje posegel je v blagajno jame, ima namreč pravico nakaza, — vzel 400 gld. in jih postal hoteliru s sledenim pismom (čita): „Euer Wohlgeborn! Im Anbuge übersende ich Ihnen den Betrag von 400 fl. mit welchem ich Ihre Rechnung aus Anlass“ — tu so našteji gospoda, ki so bili tedaj prisotni — „beglichen zu haben wünsche. Ich überlasse es Ihnen, eine weitere Forderung an mich, als den Vorsteher der Grotten-

verwaltungscommission im gerichtlichen Wege geltend zu machen und mache Sie nunmehr schriftlich wiederholt darauf aufmerksam, dass, wenn Sie es nicht für opportun erachten können, meinem berechtigten und billigen Wunsche nachzukommen, ich mich sehr unliebsam verlassen sehe würde. gegen Sie mit Repressalien vorzugehen (Čujte! Čujte! na desnici). — Poslanec grof Lažansky: Turško gospodarstvo! — Poslanec dr. Vitezovič: Zloraba uradne oblasti!, unter welchen ich Ihnen nur die eine bekannt geben zu sollen glaube, dass ich allen Gästen des Hotels Adelsbergerhof den Grottenbesuch verwehren werde. (Čujte! Čujte! na desnici). — Poslanec dr. Trojan: Lep okrajni glavar!)

Wenn Sie daher die Angelegenheit noch heute nicht in Ordnung bringen, so können Sie gewürtig sein, dass bereits die Montagsblätter in Triest, Laibach und Wien eine Erklärung der Grottenverwaltungscommission in dem oben gedeuteten Sinne enthalten werden. (Klici na levici: Oho! Ostudio! Pritiskanje!) Es wird sich alsdann bald herausstellen, ob Ihr Benehmen ein praktisches gewesen sei.

Adelsberg, am 5. November 1887.

To pismo bilo je objavljeno v nekem listu, pa ni vzbudilo one pozornosti, kakor jo zaslužuje. Hoteljer je bil vprašan, kaj misli storiti na to izzivanje. Pa modri Francoz — ali prav za prav Švicar — je odgovoril: Odprtih mi je mnogo in gočnih potov, pa nobenega ne bodo nastopili, se bodo že našla prilika, da bodo na višjem mestu zvedeli za to nespodobno postopanje uradnika, ki ima vendar varovati čast in interes dežele, in ne dvomim, da bodo spoznali, da je uprava Postojinske jame v čisto nepravih rokah. Rekel je, da Postojinčani niti ne vedo, kaj imajo s Postojinsko jamo.

Ko bi mi, menil je, v Švici imeli tak objekt, moral bi obogateti z njim ves kraj. Ne prišlo bi na leto le po 3—4000 obiskovalcev, temveč 30—40000 in z njiškim denarjem bilo bi pomagano trgovini, malej obrtniji in kmetijstvu in Postojina, kraj brez dohodkov in dohodkinih virov, moral bi postati biser Krasa. Tako Švicar.

Postavlja se od tega fakta, omenil bi še dva slučaja iz uradnega delovanja tega gospoda, ki imata javni pravni interes.

Nek okrajnjem je nedavno prišel v preiskavo. Ta okrajnjem bil je tožnik v prej imenovanej pravdi proti okrajnemu glavarju zaradi razčlenjenja časti.

Pri volitvi samej, o katerej sem prej govoril, je nasprotoval okrajnemu glavarju.

Ta okrajnjem prišel je v preiskavo. Jaz priznavam, da je okrajni glavar lahko mislil, da ima po § 83 kazenskega postopnika pravico vedeti, da je okrajnjem v preiskavi.

Pa mož se s samim faktom ni zadovolit, katerega je itak vedel, temveč poslal je noto dotičnemu okrajnemu sodišču, v katerej je zahteval, da se mu natančno naznanijo okoliščine slučaja, dokazila, povodi sumnje in da le ta oblast ima pravico dalje postopati.

Okrajno sodišče si je mislilo, da to vender ne gre, in se ne ujema z načelom ločitve pravosodja od uprave, da se za take stvari poprašuje in je prav dobro odgovorilo okrajnemu glavarju, da je državno pravdništvo poklicano pretresi dokazila in uzroke sumnje in da le ta oblast ima pravico dalje postopati.

Stvari ne bi omenjal, ko bi ne bila velike važnosti, kajti če se politični organi na ta način utičejo v pravosodje, bi to utegnilo biti za državno pravdništvo povod, da v stvari bolj nego sicer z vso strogostjo zakona postopa, da se izogne očitanju, da gleda skozi prste. Jaz ne rečem, da je tako bilo v tem slučaju, naveadem le fakt, da se je bila že uročila začetka, katero je zavrnilo še le nadodisče.

Opomnim, da sta ta in pa drugi slučaj, kateri budem še omenil, že popolnoma rešena, da torej ne nasprotuje nobenej določbi, če se o nji govorí.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Dunajski uradni list je objavil novi vojni zakon, katerega je cesar potrdil. V kratkem bode izdana naredba o vršenju tega zakona. 12. t. m. bila je zadnja državnozborska seja pred velikonočnimi prazniki in poslanci so se razčeli, da se sestanejo zopet po praznikih. V zadnjej seji je stavil grof Lažansky interpelacijo na predsednika, zakaj ministri ne odgovarjajo na interpelacije. Našteval je, koliko interpelacij je bilo stavljenih na vsacega posmčnega ministra, na koliko je dotičnih odgovoril, na koliko pa ostal odgovora dolžan. Iz teh podatkov je razvidno, da si ministerske ekselence ne belijo preveč glave z odgovarjanjem na interpelacije, najkomodnejši v tem obziru je domobrnski minister, ki ni odgovoril še na nobeno interpelacijo. Tako postopa s poslanci, on, ki zahteva od narodov največjih žrtev. Domobrnski minister misli, da tako užene poslance; kdo ve, ali se mu posreči tudi narode tako ugnati. Kakor z interpelacijami, godi s predlogi. Poslanec lahko stavi predlog, vlada se pa ne potradi, da bi ga predložila zbornici v pretresovanje. Predsednik je grofa Lažanskega tolatal, naj potripi, da pride o svojem času tudi njegov predlog na dnevni red, da pa do sedaj ni bilo časa, ker se preveč govorí. Sploh se vidi iz vsega postopanja gospoda predsednikovega, da mu dolge debate niso kaj po volji. Najljubše bi mu bilo, da bi zbornica vsak vladu predlog sprejela brez besedovanja, da bi poslanci ne storili ni predlogov, ni resolucij in da bi tudi ne mučili ministrov z interpelacijami. To bi bil parlament po njegovi volji. — V zadnjej seji pred velikonočnimi prazniki je stavil poslanec Herbst resolucijo, v katerej pozivlje vlado naj se loti dela, da izposluje na severni železnici znižani tarif. Resolucija je bila sprejeta in s tem je vprašanje o severnej železnici zopet na dnevnem redu.

— Ako bi kakemu volilcu palo v glavo vprašati svojega poslance v državnem zboru, kaj je prinesel volilcem za pirohe, kaj je državni zbor dosegel v zimskem zasedanju, dobil bi kratek, a zanj zelo nepovoljen odgovor. Poslanec bi mu odgovoril, da je sad državnozborskega delovanja v letošnji dobi, da bodo odslej jemali več mladeničev v vojake, da bodo dobrovoljci ispostavljeni nevarnosti, služiti dve leti mesto eno, da bodo imeli poleg stalne vojske in domobranstva še nadomestno rezervu, katera bodo imela to izredno čast, hoditi k rednim orožnim vajam; to so glavne pridobitve letošnjega zborovanja, več bi jih bilo težko našteti. Za vojsko skrbeli so zelo, za povzdigo poljedelstva, obrti in trgovine pa ne toliko. Ali je s tem dejelam in načodom ustrezeno, sodijo naj sami.

O gerski honvedski minister je izdelal na podlagi potrjenega novega vojnega zakona rekrutsko postavo, katero je predložil uže zbornici. Minister hoče to delo dovršiti še pred velikonočnimi prazniki. — V Šemnicu so dijaki napravili demonstracijo proti tamošnjemu državnemu poslancu ko se je povrnil domov, ker je glasoval za novi vojni zakon. Poljedelski minister grof Szapary, ki je to izvedel, je naročil ravnateljstvu tamošnje šole, naj strogo postopa proti demonstrantom. To so menda zadnji vzduhljaji opozicije, katera se je pa lahko prepričala, da tudi na blaženem Madjarskem malo opravi proti vladu in pandurjem.

Vnanje dežele.

Začasno vodstvo ruskega komunikacijskega ministerstva je podeljeno Hubenetu. O ruskem carju donaša „Kölnische Zeitg.“ karakteristiko, v katerej povdarja,

da se je postopanje carjevo v zadnjih letih zelo spremenilo. Dočim je bil car na začetku svoje vlade še nekako bojazljiv, resen in nezaupen, je dandanas ves drug človek. Sedaj se mu vidi uže na njegovem vedenju ona samozavest, katero Rusi tako ljubijo na svojih carjih in katera vodi in navdiha tudi vse postopanje Aleksandra III. Tudi onih skrbi se je nekoliko znebil, kajti danes napravi na vsacega jako ugoden utis. Ko so nedavno govorili o podloženji Rusije ter se prepirali, je li ta evropska ali azijska velesila, odgovoril je car: „Čudno se mi zdi, da tako sodite položaj Rusije, poglejte samo na zemljevid in prepričate se, da je to šesti del sveta“, s tem je nje položaj označen. — To polletje pride perzijski šah v Peterburg. Kakor listi poročajo, dospejo tja tudi visoki gosti iz Japonskega, ki prinesejo carici najvišji red japonski.

Srbaska vlada kani poklicati programnega mitropolita Mihajla, ki živi sedaj na Ruskem, zopet domov. Minister Taušanovič izdal je novo naredbo, v katerej nalaga vsem političnim uradom, da pri občinskih volitvah postopajo strogo po zakonu ter se ne potegujejo ni za eno ni za drugo stranko. Nova vlada je uže mnogo potrebila mej uradniki, a razumi se samo ob sebi, da ne vse slabo, ki se je zrujalo in ukoreninilo za prejšnjih vlad.

Na Rumunskem je sestavil Catargiu novi kabinet, o katerem pišejo dunajski in peštanski listi, da ga je prebivalstvo jako hladno sprejelo. No gospodje „šornalisti“ so hoteli reči, da novo rumunsko ministerstvo le njim ni po volji, dočim ugaja rumunskemu narodu. Na interpelacijo bivšega ministra odgovoril je kabinetni predsednik Catargiu, da njegovo ministerstvo popolnoma zameče načela odstopivšega ministerstva v vnanji politiki. Rumunska hoče živeti z vsemi državami v dobrih odnošajih ter se ne sme vezati z nobeno. Kadar bode sile in Rumunska ne bode več mogla ohraniti neutralnosti, tačas se nagne na ono stran, kamor je bode najbolj kazalo. Nova vlada ne bode dovolila, da se na Rumunskem kujejo spletke proti tujim državam ter bode strogo postopala proti takim poskusom. Nadalje je reklo novi ministerski predsednik, da je za državno politiko odgovorno samo ministerstvo in da kralj ne upliva nanjo. Nova vlada je nasprotna vsakej osebnej politiki, zato je Catargiu delal na to, da je vrgel Carpa. Zbornica ima vedno sredstva, da zapreči osebno politiko ter vrže vsako slabo vlado.

Boulangerjeva stranka na Francoskem naglo propada. Poslanec Michelin in podpredsednik razpuščene lige patrijotov Gallian sta jej obrnila hrbet ter delata sedaj na to, da osnujeta novo republikansko-revizionistično stranko. Michelin misli, da v enem mesecu doseže to svrhu ter osnuje in organizuje novo stranko. — Pravda proti Boulangerju je uže pričela. Senat je uže posloval kot državni sodni dvor. Izbrana je komisija, ki bodo preiskovala krivde Boulangerja in soobtencev. Preiskovanja bodo trajala morda dva meseca. Potem povabijo vse obtožence, da si izberejo odvetnike in senat se stane zopet kot državni sodni dvor, da izreče razsodbo.

somišlenikov v zagrizenih sovražnikih slovanstva, štajerskih in koroških poslancev, ki jih vedo podpirajo v njih počenjanju ter so veseli, da morejo o prilikah, ko kak lahonski Abrahamovič odpre svoj kljunček, razliti svoj žole in gnjev na Slovane.

Koliko škode namu lehko donaša naša nezavednost, spoznamo pač najlažje iz laži, ki jih Lahoni in Nemčurji trosé v državnej zbornici glede Slovanov in njih potreb. Pomisliti moramo zategadelj dobro, predno se pustimo uloviti na trnek, ki nam ga nastavlja naši sovražniki ob času volitev. Volitve v državni, kakor tudi v deželnem zboru, so za nas velike važnosti. Od njih srečnega ali protivnega izida se nam je nadejati zadovoljitev ali zanemarjanje od vladine strani.

Nič menj važne niso volitve v deželni zbor. Resnicu to spoznamo osobito mi pri morski Sloveni, ki nam vladajo in odmerjajo pravico po svoje najhujši naši sovražniki Lahoni.

Dokler so, nedolgo tegs, v mestnej hiši v Trstu imeli vsaj nekoliko vpljiva konservativcev, ni bilo opazovati v Trstu one nestrpljivosti in zasramovanja našega rodu, kakor je žalibog opazujemo dandanes. Zlobnost in strankarska zagrizenost naših političnih nasprotnikov presega vse meje. Lažnjiva politika, najskrajnejša nestrpljivost in duh uničevanja in morjenja je na dnevnem redu; čeprav pa z lastnimi očmi gledamo krivico, ki se nam učinja, čeprav vidimo posledice razbrzdanosti in nemoralnosti, ki so jo v deželu prinesli Lahoni s svojim jezikom, navadami in osobito z lahonskim šolstvom — vendar se nočemo spomeniti ter delovati po lastnem prepičanju.

Hlapci in robovi smo lahonskih pritepencev in vsiljencev; na lastnej zemlji klanjam se tujem ter pripuščamo, da z nami počenjajo kar jim ljubo in draga. Še celo, ako nas psujejo in zasramujejo, mirni smo in molčimo! Lahon, ki pride iz kraljestva, nastani se par let v Trstu in dobi pravico psovati nas s „ščavo“, nas, kajih praoči in pradedovi so tukaj bivali in nas narodili.

Te baže ljudij dobe si kaj kmalu mastnih služeb pri svojih prijateljih na magistratu — a okoličan ostane vedno raja. Zadosti mu je, da mu gospoda Lahoni o lepih dnevih pusté tolči in popravljati — tržaški tlak, da se gospodin Lahonček o deževnem vremenu noge ne zveni.

Zatorej pa glejmo, komu bodo oddajali o prihodnjih volitvah svoje glasove, kajti „kakor si posteljemo, tako bodo ležali!“ Naša bodočnost je v složnosti!

Okoličan.

Komen, v aprilu 1889. [Izv. dop.] Raznosterosti. Kolo časa se je vendar po siberski zimi zavrtelo za nekaj zob krog svoje osi ter tako ukrotilo elementne neugodnosti, ki so nam silile za nohti in ščipale obraz. Nade boljše bodočnosti, katere je oznanjeval drugi golob očetu Noetu, vzbujajo tudi nam drobne ptice po logih kakor tudi oživljajoča se narava. Zadnji mraz je bil menda poslednja brca, katero nam je dala zima za spomin; pa prestano, — pozabljen. Nezmeně se za preteklost, neumorno uže dela na polju oratar proseč blagoslova z nebes, za roditelji pa teka njihova deca, ogrevajoča si na solncevu omrzle ude. Kdor pozna živenje tukajšnjih siromašnih ljudi, kojim manjka živež in kurivo, priznati mora, da jim ni živenje prijetno, ter da z opravičenjem komaj pričakujejo, da jim oznani z lece gospod sv. Jurja.

Kaj je pa siromašni krivo? Deloma slabe letine, razni davki, neizogibni novosigni družinski stroški, konkurenca domaćim pridelkom, pa — žali bog tudi vsled lahkomiselne zapravljivosti staršev, tepe na često je cela družina.

Lansko leto 1888 ni bilo tako strahovito, kakor so je prorokovali krivi preroki uže pred davnim časom, a Kraševcem se je vendar trda godila v tem letu

ker nam je suša leta 1887 zdatno zmanjšala poljske pridelke, živila pa, edini zalog in zaklad kmetovalca, imela je tako nizko ceno, da še oni, ki redje mnogo glav, niso mogli zdatno pomagati si iz zadreg; kaj pa še le tisti, ki niti repa nimajo, in jim vrhu vsega še siromaščina gleda z lastnega života, iz streh in zidovja?

V tem slučaju pomagala nam je Božja previdnost, bistrost človeškega uma in podveznost ter ljudomilost gospoda Gasparija, obrtnika in trgovca v Komnu.

Železna proga vije se po vsem svetu, parniki plovijo križem slehernih morja in vse te umne naprave služijo človeku, da si lajša živenje. Iz najbolj oddaljenega kraja pripipa hlapon in pripelje v malo dneh iz bogatih dežel potreben živež in druge stvari v tukajšnje kraje ali drugam, od tukaj se pa vrača z našimi pridelki in izdelki tija, kjer one potrebujejo. Ali se spominjate dragi domorodeci, časa, ko teh naprav pri nas še ni bilo? Ni še dolgo, saj so o tem često pogovarjata, ko ste v slabih letinah v Štejanu kupovali za drag denar otrobe, ker moke nij bilo in iz njih si kruh in druge močnate jedi pripravljali. Bobova doba vam je tudi v spominu, in ko se o istih časov pogovarjate, menda še zdaj koga v želodeu potišči. Ker ni bilo družega živeža, ste radi zgubljali cel dan za pot v Trst in iz Trsta z obloženim osličem ter prinesli domu gladnim tolažbe — vrečo trdega boba. Kaj pa je bilo z Ljubljano? Tudi tja ste z vozmi in tovorno živino hodili in večkrat si z vrečino tolarčkov niste mogli kupiti živeža. S praznimi vozmi in neobloženo tovorno živino ste se vračali. Spomnim vas še na slabu a vendar milejšo čase, ko ste mirnik turšice s štirimi in še več forinti plačevali. To so bili žalostni časi za Kraševca.

Človek živeč v bogatstvu in blagostanju, le redki čuti se srečnega in zadovoljnega. Prijatelj, da se olajša težav, razvedriš srce in razženeš domišljajoče oblike nezadovoljnosti in nesreče razčela, prosim stopi k človeku — revežu sobratu, v pravem pomenu besede siromaku in opazuj njegovo žalostno stanje ter primerjaj je s svojim in videl boš, kako mahoma porosi ti po vročem nezadovoljujem srcu blago dejna hladilna rosa, čutil se boš srečnega in želje, ki ti vedno bolj in bolj koprné po nedosežnem, postale ti bodo zadostljivejše. Tako je z našimi ljudmi, katerim so prav za prav te vrste namenjene. Sitnih nezadovoljnjev ne manjka, nobena stvar, nobena naprava jim ni po volji; takim ponavljam: spomniti se otrobovih, bobovih in še poznejših slabih časov in spoznali boste, da smo po svojem stanu dovolj srečni.

Omenil sem uže prej, da zraven Božje previdnosti, bistrosti človeškega uma, pomagal nam je v lanskem slabem letu tudi gospod Gaspari. Živež smo imeli doma premalo, gosp. G. pa čuteč splošno potrebo, naročeval je vagon za vagonom ptujega žita, je mleč v svojem parnem mlinu in razprodajal moko na vse vetrove po takoj nizkej ceni, da menda bi ne bili ceneje kupovali na izvirnem kraju. Koliko tisoč in tisoč forintov je deželi prihranil, koliko stotin potrebnih ljudij je preskrbel in rešil, da niso zašli nesramnim oderuhom (žalibog krščenim čifutom) v mrežo, iz katere bi se ne bili sami, niti njih otroci več izkobacali. Se ve, da nekaterim brezvestnim trgovcem to ni bilo po volji.

(Konec prih.)

20 kr., elegantno vezana 1. gld. 80 kr., po pošti 5. kr. več.

Poročilo blagajnično o glavnem zboru 31. marca 1888 ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Trstu izkazuje nastopne svoje: 1. Od zadnjega občnega zboru 15. aprila 1888 do 31. decembra 1888 imelo je družstvo dohodka v znesku gl. 204. 2. Stroškov pa je bilo za družtvene stvari gl. 11.80; tako je ostalo čistega denarja gl. 192.20. 3. Ta denar se je poslal v Ljubljano in sicer prvkrat 8. junija 1888 gl. 100. 4. Drugikrat 3. januarja izročenih tukajšnjemu blagajniku možke podružnice gl. 92.20 skupaj gl. 204. 5. Od 1. januarja do danes iztrjalo se je na letnini gl. 17. Stroškov je bilo do sedaj za družtvene stvari gl. 3.60 ostane toraj 13.40. Lokalna blagajna stoji: 1) Za veselico 5. julija 1888 nabralo se je s privavnimi darovi gl. 8.45. 2) Prejšna skupna glavnica bila je gl. 57.08. Obresti te glavnice bilo do 26. septembra, ko se je vzela iz hranilnice glavnica radi mnogih stroškov gl. 1.18. Toraj skupaj gl. 58.26 in prejšnimi gl. 8.45 skupaj 66.71. Stroški za veselico 5. julija gl. 10.32. Za venec pokojnemu g. Dolencu. 4.50. Namesto venca pokojnemu g. Žabu možki podružnici gl. 20. Za spomenik pokojnemu g. Žabu 20 gl. to pa je podarila gospica predsednica. Za druge stroške za otroško zabavisko gl. 5.55. Tako skupaj bilo je stroškov 40.37. Ostalo je toraj čistega denarja gl. 26.34. — Za božičnico nabralo se je mej rodoljubi v gotovem denarju gl. 226.06. Stroškov pa smo imeli vsega skupaj gl. 149.90. Ostane toraj gl. 76.16. in sprejšnimi gl. 26.34, obresti gl. 1; skupaj gl. 103.50.

Lloyd in delavci. Jako kočljivo vprašanje, katero je navstalo med Lloydovo upravo in delavci v arsenalu, ni še rešeno. — Deputacija, katera je imela prijaviti ravnateljstvu pogoje delavcev v soboto, ni se predstavila, kakor smo javili v zadnjem številki našega lista, kajti c. kr. redarstvo shoda ni dovolilo. V pondeljek, 15. t. m. pa so šli razni odposlaniki k ravnateljstvu, kjer jih je sprejel predsednik baron M. Morpurgo v pričo raznih svetnikov, ter izjavili svoje težnje. Baron Morpurgo je odposlanikom raztolačil, da „Lloyd“ prištedi s podaljenjem dela 32.000 gl. na leto ter da je uprava določila potrošiti 15.000 gold. na leto za one delavce, kateri služijo doslej manj, kakor 1 gl. na dan. Ta prebitek pa bi se razdelil med vse delavce, da se odškodejuje one, kateri sprejmejo novi delavni red. Lloyd je zatorej v nekoliko imel z delavci obzira, nasprotno pa so tudi oni sami spredeli, da je borba za vsakdanji kruh jako težka ter je včeraj prišlo okoli 600 delavcev o navadnej dobi na svoja mesta. S tem so priznali, da se udajo novemu delavnemu redu. Proti 11. uri pa so zopet odšli in tudi danes je delo ustavljeno, kajti prišlo je le okolo 200 delavcev na svoje mesto, kateri bodo izvestno zapustili delo, ko vidijo da sami ne morejo nadaljevati. — Ni zatorej še nadeje, da se štrajk skoraj reši — Lloyd bodo imel vsled strogega posopanja malo koristi, nasprotno pa ne vemo, kaj bodo z tako množico ljudi, ki ostanejo brez kruha.

V odboru „delalskega podp. družtva“ bili so v občnem zboru dne 14. t. m. voljeni:

I. Možki oddelek.

Predsednik: Mandić Mate; tajnika: Kalister Vekoslav, Polič Franjo; denarničar: Schmidt Dragotin; odbor: Živie V. Matija, Hrast Anton, Gorup Jakob, Perhauc Jakob, Viličič Hinko, Jereb Gregor, Žitko Franjo, Prele Stefan, Jeršek Franjo, Lovišček Franjo, Fabjan Franjo, Krapč Ivan, Čarga Franjo, Lotrič Gregor, Krečič Andrej, Stare Franjo, Drašček Janko, Prele Josip. Namestniki: Kljun Anton, Vertovec Andrej, Hrovatin Miha, Rustija Anton, Schos Rudolf, Rebula Andrej;

D O P I S I .

Iz tržaške okolice, 10. aprila 1889. [Izv. dop.] Prihodnjega meseca se bodo vršile menda volitve v deželnem in mestni zbor. Tudi mi okoličani bodo poklicani, da si izberemo šest možev, ki bi nas zastopali in branili pred nečuveno nesramnim sovražnikom Lahonom, ki prenaša, kakor čitamo teden za teden v Vašem vrlem listu, svojo umazane cunje po lažnjivih svojih prerokih celo v državno zbornico. Naravno je, da te baže ljudje, kakor Luzatto, Burgstaller itd. najdejo v zbornici

Domače vesti.

G. Fr. Kollenc, vladni tajnik v Celovci, imenovan je okrajinom glavarjem na Koroskom.

Gosp. Ant. Funtek je izdal nov pesniški proizvod: „Godec“. — Poleg narodne pravljice o vrbskem jezeru. Založila Ig. Kleinmayer in Bambergova knjigotržnica v Ljubljani. Mehko vezana stane 1 gld.

Pregledovalci računov: Pitamic Ivan, Koseval Valentin, Mikota Julij. Nadzorniki: Primožič Franjo, Segala Ant., Šnebel Jak., Presen Miha, Pipa Ivan, Ilinčič Franjo, Levec Ivan, Vihtelič Jakob, Laščak Jos., Zgajner Ivan, Loncner Miroslav, Kopeček Ivan, Švagelj Andrej, Perhauc Ant., Indihar Franjo, Znideršič Josip, Smerdu Ant., Besednjak Ivan, Čevna Ivan, Pegan Jos., Milič Iv., Skočer Jos., Gomizel Fr., Cigoj Franjo, Vervajs Ant., Hajpel Josip, Fakin Josip, Zega Davorin, Frank Ivan, Samec Matija, Hlad Josip, Žejen Anton, Volk Ivan, Kodrič Dragotin, Spilar Ivan, Pegan Anton, Sluga Anton, Černigoj Lovre, Herwat Luka, Skamperle Anton.

II. Ženski oddelok:

Odbor: Schmidt Marija, Bartelj Ema, Pahor Marija, Majcen Margareta, Metlikovič Terezija, Jeršek Marija, Kronawetter Uršula, Röthel Josipina, Kumar Ana; namestnice: Mikota Marija, Berne Emilija, Fabjan Virginija, Hvala Marija; pregledovalke računov: Polič Marija, Winkler Elvira; nadzornice: Anderlič Ana, Naberger Marija, Kofou Franja, Cotić Katarina, Urh Marija, Knihal Franja.

Sokolov „jour-fix“ v nedeljo bil je izredno živahan, vesel in zanimiv. Velika dvorana v hotelu „Europa“ bila je na tlačena, tako, da jih je moralno mnogo oditi, ker niso dobili mesta. Srečno sestavljeni program vršil se je točno in gladko. Igrica, s katero je danes nastopil „dramatični odsek“ Sokolov je zelo zabavala; igralo se je dobro in to nam je v poročstvo, da se imamo še mnogo nadejati od tega odseka. Posebno veselje je vzbudil pa kuplet „Mizar“, katerega jo g. Grebenc pel z uprav mojstrosko komiko. Ta mizar je mož stare korenike, katerega zlate pene in puhle naredbe našega časa ne slepe. Z neisprosno satiro šiba vse hibe in slabosti naše dobe ter kaže, kako smešno in prazno je vse to v primeri z nekdanjimi zdavnimi slovenskimi običaji in pravimi slovenskimi krepotimi. G. Grebenc je vzbudil mnogo smeha in odobravanja ter je moral na splošno zahtevanje še en kuplet dodati. Prav tako srečen je bil tudi „židovski kvartet“, kateri so peli 4 člani dramatičnega odseka v pravi židovski opravi in tako „ljubezljivo židovski“, da bi se jim moral človek smejeti, če bi bil prav lesen. Pravega mojstra na gosilih se je pokazal ta večer g. Abram ter si pridobil vseobčeno pohvalo. Tudi pevci so mnogo pripomogli, da je bila zabava živahnja in raznovrstnejša, posebno zadnja dva zpora vzbudila sta splošno navdušenje. Po zvršenem programu začeli so se gostje razhajati. Vsem se je videlo na licu, da so zadovoljni. Zadovoljna smeta biti tudi reditelj gg. Karis in Grebenc, kajti toliko uspeha ni imel še nobeden „jour-fix“ Sokolski v Trstu. Dramatični odsek je nastopil pod ugodnimi avspicijami, sme se mu torej prorokovati srečno bodočnost.

Narodna deželna poslanca Koroška gg. Gregor Einspieler in Fr. Muri ter uredništvo „Mira“ izrekajo slovenskim državnim poslancem javno zahvalo, ker so se v državnem zboru neutrudljivo potegovali za narodne težnje koroških Slovencev ter delajo v zboljšanju neugodnih razmer na Koroškem. Zahvala zaključuje: Vedno se bo slovenski rod hvaljeno spominjal svojih pogumnih zagovornikov, katerim jedino se bo imel zahvaliti, da pridejo kdaj tudi za koroške Slovence boljši časi. Slava in hvala Vam slovenski državnemu poslancu! Bog blagoslov! Vaš trud in Vaše delo! Tudi mi kličemo iz vsega srca: Bog daj, da zasvitli zora boljših dni našim koroškim sorokom in — nam!

Kolekovanje sreček. V predzadnjem številki našega lista opozorili smo naše češnico, kateri posedujino zemske srečke, da jih morajo dati kolekovati pri finančni oblasti najkasneje do 28. t. m., da ne zapadejo globi. Izvzete pa so od uže ome-

njeni naredbe nastopne srečke: Kneza Clary iz l. 1856; 4% donavske parniške družbe iz l. 1857; 5% donavske vravnave iz l. 1870; inomoške iz l. 1871; krakovske iz l. 1872; ljubljanske iz l. 1879; 3% avstrijske zemljische kreditne družbe iz leta 1880, 1889 in 1856; avstr. rudenega križa iz l. 1882; 4% državne iz l. 1854, 1860 in 1864; kneza Pálffya iz l. 1855; Rudolfovega zavetišča iz l. 1864; kneza Salma iz leta 1855; solnograške, stanisljske, grofa St. Genoisa, tržaške, Tišine, ogerske državne, grofa Waldsteina, dunajske komunalne in kneza Windischgraetzta.

Plača poštnih in brzojavnih služnikov.

Po zakonu, katerega je predložila vlada državnemu zboru, uredijo se plače aktivnih služnikov pri c. kr. pošti in brzojavu temeljno tako-le: Začasni in stalni služniki, kateri dobivajo svojo plačo neposredno iz državnih blagajnic imajo: a) svojo stalno plačo, b) aktivno priklado, c) službeno opravo, ali pa ekvivalent zanjo. Plača je nastopna: I. razred 1. mesto 600 gld., 2. 550 gld.; II. razred: 1. mesto 500, 2. 450 gld.; III. razred: 400 gld.

Družto „Pravnik“ ima danes v Ljubljani ob 7. uri zvečer prvi družveni shod v hotelu „pri Slonu“. Dnevni red: 1. Pozdrav in poročilo družvenega načelnika dra. Frana Papeža, 2. Predavanje družvenega odbornika dra. Danila Majarona: „O novem črnogorskem imovinskem zakoniku“. 3. Posvetovanje o izdaji zakonov v slovenskem jeziku; z uvodom družvenega odbornika dra. Andreja Ferjančiča 4. Posamezni nasveti. 5. Prosta zabava.

„Zveza slovenskih učiteljskih družev“ ima dne 22. in 23. t. m. v Ljubljani svoje prvo glavno zborovanje s sledecim dnevnim redom: V pondeljek, dne 22. t. m. ob šestih zvečer v Čitalničnih dvoranah zborovanje delegatov. 1. Poročilo o delovanju osnovnega odbora in „o denar-

stvenih zadevah zaveze“. 2. Volitev upravnega odbora „zaveze“ (§ 21 prav.) in 4 rediteljev za glavni zbor. 3. Določitev, oziroma razširitev vsporeda za glavni zbor. (§ 21 prav.) Opomba. Ako se je morda izrazila v katerem družtvu želja, naj bi se pri glavnem zboru razpravljalo v katerem posebnem, času primernem vprašanju, tako lahko dotični č. gg. delegati to posebno naglašajo in predlagajo, če imajo le za svoj predmet tudi zanesljivega referenta. 4. Posvetovanje o „zavezih“ pravilih in določitev družvenega glasila (§ 21 pravil).

5. Določitev letnih doneskov od članov „zaveze“ (§ 7 alinea 1); 6. Prosti razgovori. V torek, dne 23. aprila ob 10. uri dopoludne glavni zbor. 1. Pozdravi. 2. Predavanje „o reformi računstva“. Gosp. prof. L. Lavtar iz Maribora. 3. „O našem strokovnem listu“. Gov. gosp. Krist. Bogatec. (Dalje po sklepku delegatov. Gl. točko 3. pod A.) Popoludne banket, zvečer zabava. Natančneje o tem naznani se pozneje. Učitelji slovenski! Dolgo začenjeni čas je prišel, ki nam nudi redko, da sedaj še ne zaslišano priložnost, da se tovariši iz 4 pokrajin, katere veže sorodnost in mili nam jezik slovenski v narodno skupnost, snidejo v resno posvetovanje o svojem poklicu, o svojih stanovskih težnjah! Izkoristimo si to priložnost, ter svetu pokažimo, da slovenski učitelj „gre na dan“. Snidimo se v mnogobrojnom številu, tovariši-bratje! od zelenih planin lepe Štajerske, od sivih gor starega Gorotana in od sinjih valov jadranskega morja, da si podamo z brati Kranjci k vzajemnemu delovanju in v znatenje solidarnosti naše v beli Ljubljani bratovske roke. Združeni hočemo povzdigniti tam svoj glas v prospeli našega šolstva in za svoj stanovski interes! Torej, kdor more, naj pride, da svetu pokažemo, kako težko smo pričakovali naše „zaveze“. Na veselo svidenje v beli Ljubljani! Osnovni odbor.

V zadevi „zaveze slovenskih učiteljskih družev“. Ker je več slavnih učiteljskih družev izreklo željo, naj se prvo zborovanje „zaveze“ preloži na velikočni torek, sklenil je osnovni odbor, da se vrši omenjeno glavno zborovanje dné 23. aprila t. l.

Drugi avstrijski katoliški shod na Dunaju. Naznani za vdeležbo katoliškega shoda obilno dohajajo z Dunaja in dežele. Doslej so naznani svoj prihod škofije iz Brna, Kraljevega Grada, Litomerice, Št. Polita in Krka; dalje so obljudili priti nadškof Moravski iz Lvova in škof lavantski. Kardinal Mihalovič iz Zagreba, vladika Strossmayer in knezonadškof Eder iz Solnograda bodo poslali zastopnike. Posvetovanja v odsekih so večinoma že končana. —

Sl. občinstvo

opozarja se na pekarino gospoda

F. Jeršeka,

št. 21 v Trstu Corsia Stadion št. 21 v katerej se dobiva vsakovrstno fino in prosto pecivo, moko, kvas itd.

Ob enem opozarja se sedaj za

VELIKO NOČ

na veliko zalogu vsakovrstnega peciva.

Naročbe izvršavajo se jeftino in dobro. 4—6

Edina, velikanska

zaloga papirja za tapetarje

in velika zaloga

ŠPANSKIH STEN

pri

G. BERTIN-U

6-104 Via Caterina št. 2.

Nova gostilna

odprla se je v soboto, dne 13. t. m. pri sv. Ivanu, h. štev. 264 (blizu stare cerkve), hiša Vecchiet. Točilo se bode črno, izvrstno vino po 32 kr. liter.

K obilem obisku priporoča se

3-4

Josip Košuta

iz sv. Križa.

Brnsko sukno

za elegantno

pomladansko ali poletno obleko

v odrezilih po m. 3:10, to je 4 umajsko vatije

vsak kupon za

gl. 4,30 iz fine

gold. 6,15 iz flauje

gold. 7,75 iz joko fin.

gold. 10,50 iz majneje

pristne ovje volne

lakor tudi sukno za površje suknje, česilno suknje, p. pl. teno z sili, poletno valjan. suknje, suknje za livivo, tkanine iz miti, katere se dajo prati, fino in najfinje črno suknje za salon obleko itd. itd. počit proti povzetju iznosu redina in sledna, kako dobro poz. ana

tovarniška zaloga suknja

SIEGEL IMHOFF

v Brnu Brunn.

Izjava! Vsa kupna je dolg 3:10 m. in šir. 130 cm., torej zadevuje popolnoma za kompletno obleko za gospode.

Tudi se daje kolikor metrov se želi tamči se, da se odpelje natač obli go po izbranem vzoru.

Uzorci zastonj in franko. 16—30

Bogat izbor semen

vrtnih in poljskih eventic je prispel od tvrdke Wilmorin-Andrieux v Parizu, kakor tudi krasne rože, več ko tisoč raznih vrst.

Cene jako nizke.

Prodaja semen in eventic

Jakoba Fonda

Trst, Lloydova palača.

Na zahtevanje cenike zastonj in franko.

„POBRATIMI“.

Roman. Napisal dr. Josip Vošnjak.

Cena gld. 1,20.

Dobi se v tiskarni Dolenc.

Tiskarna Dolenc v Trstu.

Krščansko tekmovanje!

Prosi se čdo. duhovščina, krščanske učitelje ter meščane uljudno, da kolikor mogoče priporočajo to solidno, ceno, edino krščansko tekmovanje.

Poletno češljano sukno

za možke oprave, elegantno, trpežno, se mora prati, 60 cm. široko.

1 oprava 6½ metrov samo for. 3—

Brnsko sukno

same dobre vrsti:

3,10 m. za jedno obleko for. 3,50

3,10 " " boljše " 5—

3,10 " " fino " 7,80

3,10 " " jako fino " 9,50

3,10 " " jako fino " 12,50

Brnsko sukno za suknje :

2-10 m. za površno suknjo f. 6,30

2,10 " " fino " 8,40

2,10 " " jako " 12,60

Črno sukno za obleke :

za duhovniške in salon obleke:

1,20 m. Dosking za hlače for. 2,50

2,30 " Peruvienne za hlače

in telovnik 7,20

Vso, kar ponujajo druge tvrdke, ima tudi krščansko tekmovanje in sicer bolje inceneje.

Krščansko tekmovanje streži vestno ter sprejme nazaj kar se ne dopada.

Naročbe izvršuje se po povzetu ter se imajo pošiljati na:

10—4

Erstes öst. behördlich concess.

HANDELS-AUSKUNFTS-BUREAU IN BRÜNN.

Uzorci in ceniki se morejo zahtevati pri istej tvrdki.

Izdajatelj in odgovorni urednik Julij Mikota.